

КОНСТИТУЦИОННИ СЪД

По № 21/к.д. 13/09
Дата 28.10.2009

МИНИСТЕРСТВО
НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Рег. № 28/2009 Екз. № 1

28.10.2009 г.

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

На № 21/к.д. 13/2009 г./06.10.2009 г.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

На основание чл. 18, ал. 2 от Закона за Конституционен съд, във връзка с образувано дело № 13/2009 г. по искане на 58 народни представители от 41-во Народно събрание за установяване на противоконституционността на чл. 3 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание (обн. Дв, бр. 58/2009 г., изм. ДВ, бр. 60/2009 г.) и съответствието му с общопризнатите норми на международното право и с международни договори, по които Република България е страна, Министерството на вътрешните работи изразява следното становище:

Съгласно чл. 73 от Конституцията на Република България (КРБ), организацията и дейността на Народното събрание се осъществяват въз основа на Конституцията и на правилник, приет от него. Този текст от Конституцията очертава нормативната рамка, в която Народното събрание се конституира и функционира. При спазване на очертаната от КРБ рамка, на законодателния орган е делегирана относителна автономия по отношение уреждането и детайлизацията на въпросите, предмет на вътрешната му организация чрез

приетия от него Правилник за организацията и дейността на Народното събрание (ПОДНС).

Член 76, ал. 3 от КРБ овластява Народното събрание да избира свои председател и заместник-председатели, а чл. 79, ал. 1 от КРБ – да избира от своя състав постоянни и временни комисии. Процедурата по избора на ръководството на Народното събрание – издигане на кандидатури, правила за избор, брой заместник-председатели, предсрочно освобождаване, видове и брой постоянни комисии, начин на формирането им, ръководство, ред за работа и др. процедурни и организационни въпроси са уредени от ПОДНС, приет по съответния ред от Народното събрание и в съответствие с предоставената му самостоятелност да създаде вътрешния ред за организация на своята дейност.

В атакуваната разпоредба на чл. 3 от ПОДНС е предвидено, че народни представители, за които има данни от Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, че са били сътрудници, не могат да бъдат членове на ръководството на Народното събрание, ръководствата на комисииите към Народното събрание, международните делегации на Народното събрание, както и на Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред, Комисията по външна политика и отбрана, Комисията за контрол на Държавна агенция “Национална сигурност”, Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове. Посочените позиции разглеждат органи, които представляват Народното събрание публично, включително в международни институции и при международни контакти. Преди всичко това е ръководството на Народното събрание, ръководството на парламентарните комисии и международните делегации на Народното събрание. Другата група позиции се отнася до членството в комисии, които имат специален режим, специални процедурни правила за провеждане на заседания, изслушвания и гласувания, както и комисии, които по функция разглеждат въпроси от националната сигурност, отбрана, външнополитически отношения и въпросите на ЕС и европейските фондове. Приемайки посочените критерии, парламентът е изразил своята

политическа воля и преценка по целесъобразност за осигуряване на ръководството на законодателния орган и неговото представителство пред международната общност и европейските институции.

Не може да бъде подкрепено твърдението, че приетия текст от ПОДНС дискриминира част от депутатите и се отнася до статута им на народни представители. Не би следвало да се поставя знак за равенство между участие в работата на Народното събрание в качеството на народен представител и членство в парламентарна комисия или ръководството на такава комисия или ръководството на Народното събрание. Това е така, защото участието на народен представител в работата на Народното събрание не може да се идентифицира и с участието му в постоянна или временна комисия. Тези комисии са помощни органи на народното представителство. Те не заместват Народното събрание, а само подпомагат неговата дейност като законодателен орган. Изложените в искането аргументи, че с лишаването на част от народните представители от възможността да бъдат председатели или заместник-председатели на комисии, членове на международни делегации или определени комисии, се променя статута им на народни представители, не намират подкрепа в обективното съдържание на нормата на чл. 67, ал. 1 и 2 от КРБ. Участието или неучастието в посочените комисии не може да бъде разглеждано като обстоятелство което може да ограничи свободата на действие на народния представител въз основа на Конституцията и законите – чл. 67, ал. 2 от КРБ. С разпоредбата на чл. 3 от ПОДНС народните представители в никакъв случай не са лишени от правото и фактическата възможност да упражняват в пълен обем своите депутатски правомощия, за да се приеме че е засегнат статута им по смисъла на чл. 67, ал. 1 от КРБ. Не се ограничава възможността им да участват непосредствено в работата на Народното събрание при осъществяване на визираните в чл. 84 от КРБ компетенции. Не е засегнато и правомощието им да участват във всички заседания на комисиите и да вземат непосредствено участие при обсъждане на проекти на закони или други актове на Народното събрание преди внасянето им за разглеждане в Народното събрание (чл. 28, ал. 6 ПОДНС), дори някои от заседанията да са закрити. С неучастието на част от

народните представители в определени комисии, те не могат да гласуват при вземане на решения в съответната комисия, но това могат да направят в пленарната зала, ако считат, че техните становища не са възприети от комисията. С това не се ограничава тяхното участие при непосредственото осъществяване на компетенциите на Народното събрание и качеството им на представители на своите избиратели и на целия народ.

По отношение участието в ръководството на Народното събрание и постоянните комисии, както и участието в международни делегации, следва да се подчертае, че това са функции от организационен и представителен характер, от които не произтичат повече права спрямо другите народни представители, свързани с реализирането на същностните властнически функции на Народното събрание, а именно законодателната дейност, контрола над изпълнителната власт, и приемането на другите актове на Народното събрание. Народните представители, изпълняващи посочените функции по организацията и ръководството на парламента, респ. постоянните комисии, подготовката на дневния ред, спазване на вътрешните правила и процедури, нямат по-специални правомощия като решаващ глас или право на вето, както и обособени ръководни правомощия за проява на инициатива в областта на посочените по-горе същностни функции на Народното събрание, различни и по-големи от тези, които има всеки народен представител.

По този начин, с приетият текст от ПОДНС не са накърнени принципите на чл. 6, ал. 2 от КРБ, както и принципите на чл. 14 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи и чл. 2 от Международния пакт за граждански и политически права. Не е налице ограничаване по определени признаци на фундаменталните права на гражданите, така както те са прогласени в КРБ и международноправните актове. Приетите процедурни правила не са от такова естество, че да засегнат конституционнотакрепения статут на народен представител.

С разпоредбата на чл. 3 от ПОДНС не са нарушени и императивни норми на КРБ, свързани с ръководството на Народното събрание и функционирането на постоянните комисии към него. Основният закон не съдържа изискване за

участието на всеки народен представител във всички негови организационни, ръководни или помощни структури и участието в такива органи не е конституционноустановено право, а е въпрос на вътрешна организация и ред, който е намерил своето развитие в нормите на ПОДНС.

Предвид изложеното, считаме че искането на народните представители за обявяването на противоконституционност на чл. 3 от ПОДНС следва да бъде отхвърлено като неоснователно.

**ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-
ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ:**

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ

